

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Den 3 September 1776. Tisdagen. N:o 70.

Sötheborgs Allehanda.

Selfingör d. 20 Aug. Med de 3:ne d. 17:de dennes hemkomne Grönlands-sarare, hvilkas fångst består af 2, 3 til 4 Hvalfiskar, är och hemförde et stort Holländskt skepp, med Laddning af 4 Hvalfiskar, taget af Dancka Skepparen Pihlman, för undersöks handel med Dancka Colonierne. Det berättas, at 2 andra skepp, et Holländskt och et Engelskt, för samma ordsak blifwet tagne, och wäntas til Sundet med första.

Florenz d. 9 Aug. Ifrån Venedig hittom i går, Hertigen af Östergötthland, och i dag reste Hans Kongl. Höghet vidare fort til Badet i Pisa.

Constantinopel d. 17 Julii. Porten har sticket en stark Corps troppar och stora penninge-summor til Bagdad, med tillsägelse, at man sorgfälligt förebygger, det Bagdad, som Bagora, ej må falla Persianerne i händer.

Lisabon d. 24 Jul. Under Ruinerna af et hus, tilhörigt General Postmästaren, som nedföll wid Jordbävningen 1755, och nu skulle uppbyggas å nvo, fanns i jorden lemnningar af en gammal Romersk Byggnad, och en prägtig Stod efter en Romersk Borgmästare.

Paris d. 19 Aug. Gref St. Germain, har inlagt om afsted; men H:s Maj:t har icke mottaget ansöktningen. På Parlamentets föreställning, angående Kongl. Edictet, som afskaffat de så kallade Herre-tjensterne, såges Hans Maj:t beslutat des åter upphäwande. Handwerks-strån wänta och ändring uti den utkomne förordningen om deras afskaffning.

Amsterdam d. 24 Aug. Det skal wara mycket owisst, om Hofwen i Madrid och Lisabon träffat förlikning, ehuru sådant blifwet berättadt ifrån Lisabon. De nyaste bref ifrån Madrid lida Spaniska hamnar, det beslag skal läggas på alla Köpmans skepp, emedan man har dem af nöden til transporter af 7 Infanterie-Regementet och 600 Dragoner til Porto-Rico. Dese troppar med dem, som äro förut i America, skola commenderas af Don Pedro Cevallos, Gouverneuren af Madrid, som redan sådt sin Instruction.

London d. 16 = 20 Aug. Sista Posterne ifrån America medbringa, at Gen. Carleton, inlagt 1000 man af frammande tropparne, i Newbeck och äfwen så många i Montreal; at samteliga Armeen i Canada består af 8000 man reguläre troppar och 2000 Canadier, utom en stark Corps Indianer. Alla skepp och fartyg på södra Champlain samlas tilhopa för at i hast inleppa Armeen och gå efter Rebelerna, samt sedan inbryta i Provinsen Nya-York. = I Boston äro saktagne Hutchinsons anhängare, och de äro gods Confiscerade. = Gen. Washington har nyligen besökt Huswud=Quarteret wid New York. Ifrån denna Stad til Philadelphia räknas 4 a 5 dagsled; således kan man ej tro at Gen. Washington skulle behöfwa 3 veckor til sin marche til si nämnde ställe. = Morning Posten berättar, at til Stårhållaren af Island up å erhållen notice om en tilämnad Landstigning dertädes, befallning afgädt, om hastiga försvarsanstalter. = Gen. Howes marche til Philadelphia, saknar annu trovärdighet, höllt det synes wara hans tanka, at först angripa Americanerne wid New-York. = Det

menas at Gen. Clinton och Adm. Warke förenat sig med Gen. Howe, och at föregifvandet om deras operationer i Öddra Colonierne waret blott et stratagem för at draga Gen. Lee söder ut med sine troppar. Congregen har i anseende til det frugtade anfallet på Nya-York besalt Provincens hela Milice framrycka til denna Ort. = Samme Congreg har uti Skrifwelse Complimenterat Gen. Washington för des wisade nit och tjenester ic. Generalen har swarat och försäkrat om sin tjenstfärdighet så länge han bekläder sin wigtiga lysa. = Congregen har åter inrättat en ny Militarie Orden, kallad Independence-Orden. Den består af Präsdenten Hancock och 24 Ridbare, ibland hwilka äro, Gen. Washington, Putnam och Wooster. Tecket är en 5 kantig stjerna på bröstet och et ljusgrönt band öfwer högra skuldran med figuren af America som upoffrat sig åt Friheten.

Stockholm d. 29 Aug. I går stebde 50:de dragningen af Kongl. Numer Lotteriet, hwarwid utkommo Numvorne 46, 79, 3, 85 och 69.

Walmö d. 24 Aug. Com. Pastorn wid Lyfa Kyrkan härstädes, Ernst Rygger, har blifwet Kyrkoherde wid samma Församling.

Warberg d. 1 Sept. I går affomnade Rådsmannen Herr Peter Hjerthon, 69 år gammal.

Öfwer en som ägde et wackert Bokskåp, hwilket aldrig öppnades *).

Du Six har kunskap? = Kors! Hur kan man derom twela?
Den är wäl blind som det kan neka:
Theologi, Philosophi
Moral, Chemi, Oeconomi,
Och Juridik och Poesi,
Och all slags wetskap som någon nämna gitter,
Han uti wackra band besitter.
I wackra band? Ja wisst, i wackra band.
Hur så?

Har du ej sedt hans Bokskåp då,
Der, inom glasets klara stängsel,
De mellan walnötts hyllers trängsel
I gyllen drägt beprydda stå?
Ja Böcker menar du? det tror jag han
lär äga:
Men wett? = = Men wett! monn då ej
Böcker mera wäga?
Six tänker rätt: Hur snart förgås
Den insikt, som i Minnets skof bevaras!
Men bunden wäl, och sängslad inom lås,
Den ej så hastigt skal försaras.

*) Lånt utur Hbs Tidning för 1776.

Fortfättning af Annmärkn. rörande nödwändigheten och nyttan af Prästemöten.
(Se föreg. N:o 67.)

1) Alle Stiftets Präster skola ärligen komma tillsammans och hålla möte wid Domkyrkan, i Junii månad Midssommars tiden, och det 3 dagar å rad. Allenast en i hwart Härad eller Probsteri får wara hemma, för infallande behof skull. Annars der någon sig ifrån Mödet undanhåller, utan Årke-Biskopens tillstånd, plitce den samma efter o binansen.

2) På dessa möten afhandlas någon Pros-artikel efter ordningen i Augustburgska Bekämnelien, och utföres i wiså författade Theter.

3) De sådant må rätteligen tilgå, förordnas särskilte Officiarier, 1 Präses, 1 Orator, 3 Prædikanter och 3 Respondenter. Warder någon sut, eller af andra wigtiga försak hindrad at infomma, skal det giswas Consistorium, i tid tillkänna, och antingen skal han self skaffa man i sit ställe, eller med drygt straff beläggas.

4) Präses på Præstmöret skal i) self författa Theterna, och sedan de blifwet af Årke-Biskopen samt Consistorium gillade, i god tid utgifwa dem på Trycket, så at

de må komma Stiftets Präster till tidigt tillhanda. 2) Inställa examen öfver för-
varande Artikel, i anledning af Theserna, med de församlade, i synnerhet yngre,
Präster. Och 3) försvara Theserna uti den publika disputationens-acten, emot Op-
ponenternas *) gensägelse.

5) Öfver samma ämne håller Orator et Tal på Latin, och Prädikanterna hvar
för sig et Swenskt i Prädikstolen, men Respondenterne förklara Artikeln så godt de
kunna, i Cathedren. Talen, så de Swenska, som Latinska, komma at tryckas och
i Consistorium förvaras.

6) Vidare skola Prästmötes förrättningarne i denna ordning företagas således,
at om 1:sta dagen s. m. hålles Prädikan i Kyrkan, rörande Prästmötens plägsed,
nytt, nödvändighet, och andra tillhöriga omständigheter. Ut i Auditorium warda
Notarier utsedde til at anteckna det som förefaller och afhandlas. Synodal-Oratio-
nen reciteras ur minnet. När det är förbi, frågas efter dem, som på förra Präst-
möten icke waret tillstädes. Eftermiddags-timarna uplagas til Thesernas granskning:
och den 3 Respondenten slutar Acten för den dagen, med et kort tal, utan at se i
papperet.

7) 2:dra Prästmötes dagen hålles åter Prädikan i kyrkan öfver Artikelens ren-
sårighet. Och derefter fortsares, både för och eftermiddag, med disputationens acten
som 2 Respondenten slutar, också med et kort tal ur minnet.

8) 3:die Dagen förklarvas ytterligare ifrån Prädikstolen bemålde Artikelens ren-
sårighet, då och de wilkomningar, som derwid yppade blifwet, til uptagande besvaras.
Officiarier til nästa sammankomst warda efter gemensamt wal utnämnde †). Dessutan
upläsas utur Cathedren de Kyrkoförfattningar, i förmågo hwaras ransakning och råd-
plägning böde anställas öngående ämbets göromål, som der omröras. Sedan under-
sökas och afgjöras allehanda mål, som röra ämbetet i Allmänhet, men de privata
sparas til lägligare tid, eller och, om så behagas, til 4:de dagen.

Sidst slutar i Respondenten mötet med et kort Lofsägelses och upmuntrings tal
efter Zacharia lofsång. Men Domkyrko S:stomannen **) förvärtar bönen och lä-
ser wälsignelsen.

(Fortsättn. c. a. g.)

*) Wisse Opponenten blefwo ej tillsatte, utan hwilken som wisse, tog del uti skr-
iben såsom Opponent.

†) Ut i mit exemplar finnes i bredden detta tillägg skrifwet: aut Consistorii au-
toritate electi, nominandi sunt.

**) Oeconomus templi. Efter Kyko-Ordn. år 1571, skal wara wid hwar
Domkyrko en wåg S:stomansgård, och de tagas til S:stomår, som man påswar
dertil bäst wara salne, hällst Prästmån, såsom altid wid Domkyrkorne hafwer wa-
rit sed, på det de under tiden och måga hjeloa til tjensten, som der skal uppehållas,
med prädikan, &c. Jämte Kyko-Ordn. 1687. Cap. 26.

Resande ifrån d. 29 til d. 31 Aug. Inpasserade: Öfversten, Commendanten och
Commendanten Baron von Salza, Materiats Bokhållaren Borgstadius, Handels-
mannen Groth, Capitain Jernsköld, General Majoren, Landsböfvingen och Öfver-
Commendanten Curietz, Genealen af Winklerfeldt, Inspector af Dittmer, Lieut.
Duchin nr, Rådman Boman ifrån Åmål, Estsborgs Commenderingen, Cancellie-
Rådet och Comm. af Kongl. Wasa Orden, Åströmer, Stiftets Biskop, Doctor
Lamberg.

Upppasserade: General Majoren af Winklerfeldt, Öfversten och Riddaren, Baron
Meyendorff von Dkull, Capitain Öfverste Lejwenhaupt, Capit. och Riddaren Lills-

Stöm, Lieut. Grefwe Cronstedt, Major och Riddaren Deutchleider, Lieut. Dorch-
mont, Lieut. Aurell och Sergeant Engman med Carlssens och Bohus Commende-
ringarne, Quartermästaren Renstjerna, Engels-Notarien Hallenberg, Präses Walcke,

Inkommande Skeppare: J. L. Hagberg ifrån Torra Bedia med Salt, Alexan-
der Ritchie ifrån Marstrand med Barlast.

Utgående: Wilh. Carbre, Alex. Robb, John Waters, n, Walter Ried och Jo-
seph Fearon, til Scotland, Wilh. Hay och Andrew Jerts til England, samt Andr.
Cam til NewCastle, alla med Järn och Bräder; äfwen Nicol. Motander til Ir-
land med Järn, Bräder och Sill, Peter Smith til England med Tjåra, samt Wilh.
Fletcher til St. Eustache, och James Edvard til Irland med Sill.

Windens förändring. Den 30 och 31 Augusti war vinden Ostlig d. 1 Sept.
Sydost, d. 2 Dito.

Warel-Cours d. 31 Aug.

Hamburg 69 = = = = = Mark Rmt.

Amsterd. 65 = = = = = Mark Rmt.

Kundgjörelser.

En ung och egigt Trägårdsmästare, som til nästa Michaeli är ledig och tilbju-
der sin tjenst hos något hederligt Herrskap, wil åtaga sig både denna och Fogde-
Eyslan, om så åskundas. Han uper hederliga bewis ifrån sina förra Herrskaper.
Har lärt uti Kongl. Trägården i Stockholm. Underrättelse om honom sås uti Grö-
ningens Hus på Drillan.

Nästkommande Torsdag, kläcka 10 före middagen, fortsättes Bot-auctionen i
Simson'ska Sterbhuset, uti Hattemataren He. v Gottfr. Jungbergs hus på Drottning-
gatan, då förnämste delen af Octaverne kommer at försäljas, hogade Köpa. e til
desto större nöge. Cataloguer finnas ännu i Sterbhuset för 4 öre samt stycket.

Hos Collega Molin emottages Pränumeration med 9 Dal. Rmt på Dom-
probstens i Skara, Herr Doct. And. Knös Anmärkingar öfwer then, i affeende
på Grundläggningen til en Bibliot och Practisk Christendom, högwiliga St. Pauli
Epistel til the Romare, försattade, under jämförelse af Nya Prof-Ösversättningen
med Grundtexten, och war gamla, samt andra Versioner. Werket som kommer at
bestå omkring 40 tryckta ark, försäljas wara färdigt wid innewarande års slut.

Den andra af de för intimerade Abonnements Concenter, sker ej, förr än Näst-
kommande Torsdag på wanlig tid.

Emot säker pantskan en större eller mindre Summa til låns erhållas på et stäl-
le, som nämnes af utgifwaren.

Hos Utgifwaren finnes äfwen til salu: Linds Lyfka och Swenska Lexicon i franske
band. Möllers Fransyska och Swenska Lexicon. Utri Montani Biblia Hebraea,
Novum Testamentum, och Libr. Apoc. cum versione interlineari, Twänne starka
folio Band, interfolierade med Holländske Skrifpapper; utom flere andre i Exemplar
hwarå tryckte Cataloguer kunna erhållas. Pränumerationens sedlar på det Fransyska
och Swenska Real och Nominal Lexicon finnas ännu på nämnde ställe, deräst äf-
wen första twänne arken kunna läsas.

No 71 utkommer nästkommande Fredag.